

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2021-51

29.1.2021

Statens Pensjonskasse

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Førstegangstjenesten – sov - smerter i armen – i arbeid – yfl. § 10.

Forsikrede våknet med smerter i armen og oppsøkte legevakten samme dag, som noterte smerter i høyre arm. Han var da i førstegangstjenesten. Forsikrede meldte skaden til yrkesskadeforsikringsselskapet 15 år senere. Han opplyste at det var smerter i venstre arm, og at han hadde politianmeldt sykehus og lege for feilføringer i journalene. Han opplyste videre at han den aktuelle natten skulle tøy, da han våknet, men plutselig mistet taket noe som medførte at han skled utenfor senga og falt. Saken reiste spørsmål om forsikrede var i arbeid da hendelsen inntraff. Nemnda bemerket at saken måtte vurderes i lys av de tidsnære opplysninger og konkluderte med at forsikrede verken hadde sannsynliggjort en yrkesskadehendelse eller at han var i arbeid da hendelsen inntraff. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede var i førstegangstjenesten, og ankom militærleiren 6.1.03 hvor han tjenestegjorde som radiolinjesoldat. Han har opplyst at han "satt pålagt mobiliseringsvakt" natten 7.1.03. Forsikrede våknet opp på kasernen på soverommet/hybelen i militærleiren rundt kl. 03 på natten.

Forsikrede oppsøkte legevakten samme dag, og det ble notert i journalnotatet 7.1.03:

Legevakt: Konsultasjon øyeblikkelig hjelp

Pas som har hatt vondt i høyre langfinger i noen dager, det har prikket i fingeren. Pas kan ikke huske noe forutgående traume. I går kveld dro han i fingeren og parestesiene ga seg. Pas våknet imidlertid opp med sterke smerter i høyre underarm, han kjente at armen/hånden var kald, nedsatt følesans.

US: pas kommer gående til us, han beskytter armen, holder høyre arm i sin ve, er tydelig smertepåvirket. Høyre underarm er kald, der er treg kapillærfyllning i alle fingre, underarmen er stinn og svært smertefull for palpasjon BT høyre arm: 160/100 (smerterel?), ikke målt venstre. Nevrologisk us: nedsatt sens i alle geber (CS-C8) både for stikk og berøring, nedsatt kraft for håndtrykk

Vurdering: tydelig smertepåvirket pas, smertene kom relativt akutt uten sikkert forutgående traume, vaskulær kompromitering av ukjent grunn?, pas sendes inn til SOHO tiltrengt øyeblikkelig hjelp.

Henvisning: Kirurgisk avdeling

Forsikrede ble henvist til sykehuset samme dag, og det ble notert følgende i journalnotat 7.1.03:

Har i et par dager hatt prikkninger og nedsatt følelse høyre pekefinger. Våknet opp i natt ca kl. 03.00 på grunn av sterke smerter i høyre arm og hånd. Hånden var blek, kald og nær følelsesløs med svekket kraft. Innlegges med spørsmål om arteriell embolus i høyre arm.

Forsikrede ble innlagt, og det følger av journalnotat 14.1.03 at:

Pasienten har vært innlagt i Karkirurgisk avd. 7.1.03. Akutt innlagt pga. smerter og nedsatt sensibilitet i høyre overekstremitet. MR angio og røntgen thorax skal ha vist noe anomali i halsvirvlene, men avkreftes som årsak til symptomene. Pasienten har også en del hodepine. Har vært til tilsyn ved Schrader 13.01.03. Se hans tilsynsnotat.

Fant ingen rimelig forklaring på pasientens akutt oppståtte sensibilitetsforstyrrelser og smerter i høyre overex. Hadde også hatt forbigående sensibilitetsnedsettelse i høyre ansiktshalvdel for 6 mnd. siden. Cerebral MR i januar 03 angivelig negativ. Diskuterer om det kan være en syringomyeli i cervicalregionen, evt. nedre thoracal og øvre lumbalregion hvor det er funnet sensibilitetsnivå omkring LI/L2.

Jeg hilste på pasienten idet han kom over. Sier han i perioder kan ha hatt litt nummenhet i begge overekstremitets fingre, spesielt om natten og må riste disse evt. carpal tunnel. ?

Forsikrede meldte skaden til yrkesskadeforsikringsselskapet 1.6.18. Selskapet avslo kravet om erstatning 15.8.18 og begrunnet det med at forsikrede ikke var i arbeid da hendelsen fant sted.

Forsikrede klaget saken inn for Finansklagenemnda 13.5.20. Angående hendelsen har han opplyst at han skulle tøyte ut når han våknet kl. 03, og at det er en del av arbeidsoppgavene å holde på med fysisk fostring. Forsikrede forklarte følgende om hendelsen i klagen:

Årsak er at jeg plutselig mistet taket når jeg tøyde meg, som medførte at jeg skled utenfor senga og falt. Først da slår jeg skulderblad i senga(rammen). Det svartnet for meg et lite øyeblikk (antar at jeg besvimte) og falt ut fra senga(rammen) og i gulvet. Så begge deler skjedde, men årsaken stemmer overhodet ikke. Årsak er at jeg plutselig glapp taket. Jeg slo meg 2 ganger, en gang i skulderbladet (trapezius og serratus anterior) da jeg traff sengerammen og til slutt i skulderleddet (supraspinatus og infraspinatus) da jeg landet på gulvet uten å klare å ta meg for. Dette både pga sekken som stod litt i veien og fordi jeg var satt ut av skulderbladet som slo sengerammen.

Forsikrede har i klagen også opplyst at han har hatt og har skaderelaterte plager i venstre skulder. Han har politianmeldt legen og sykehuset for forfalskning av pasientjournaler siden det var venstre skulder han hadde vondt i og ikke høyre arm slik det er opplyst i journalene.

Før nemndsbehandlingen har forsikrede sendt inn flere brev med opplysninger og spørsmål til nemnda, herunder 29.11.20, 11.12.20 og 10.01.21.

Forsikrede har i det vesentlige anført at han har krav på erstatning da han var på arbeidsplassen, i arbeidstiden og at han utførte arbeid for arbeidsgiver. Forsikrede har vist til at han i førstegangstjenesten gjorde jobben fra kasernen, at han var pålagt fysisk fostring for å holde seg i form og at han var pålagt å være tilbake i leiren ved midnatt og være såkalt mobiliseringsvakt hvis noe skulle skje. Etter dette anfører forsikrede at han oppfyller alle vilkårene for å ha krav på erstatning. Hendelsen 7.1.03 invalidiserte forsikrede og ødela livet hans. Han er i dag ufør og sliter med familieliv. I tillegg har han brukt over 13 år på å prøve all tilgjengelig behandling. Norsk helsevesen klarer ikke å reparere skaden, og han må leve med sterke og invalidiserende smerter. Forsikrede gjorde det han kunne for å være dyktig i tjenesten. Han anfører at det var en personlig katastrofe, da han hadde utsikter og håp om godt arbeid i Forsvaret. I stedet er forsikrede nå skadet og sliter med å overleve økonomisk. Han krever i tillegg å få dekket fremtidige advokatutgifter fordi saken er svært krevende å følge opp alene.

Selskapet har i det vesentlige anført at forsikrede ikke oppfyller forsikringsvilkårene, og dermed ikke har krav på erstatning. Han var ikke i arbeid, da hendelsen fant sted 7.1.03. Det er ikke fremlagt dokumentasjon på at han "satt pålagt mobiliseringsvakt", da den anførte hendelsen inntraff. Det foreligger heller ingen dokumentasjon fra Forsvaret som tilsier at han var i arbeid. Hendelsen inntraff på fritiden, og skader som skjer på fritiden, faller utenfor yrkesskadeforsikringslovens dekningsområde. Hendelsesforløpet er uklart, men tidsnær dokumentasjon beskriver plager uten et forutgående akutt traume. Det er derfor ikke sannsynliggjort en akutt skadehendelse. Tidsnær dokumentasjon beskriver for øvrig plager i høyre arm/hånd, og de anførte skaderelaterte plager er i venstre skulder. Selskapet har kun tatt stilling til de bedriftsmessige vilkår.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken reiser spørsmål om forsikrede var i arbeid da hendelsen 7.1.03 inntraff, jf. yfl. § 10.

I journalnotatene 7.1.03 er det opplyst om plager i høyre arm. Forsikrede har anført at dette er feil, og har politianmeldt legene. I klagen til nemnda opplyser forsikrede at han har plager i venstre skulder og at det var denne som ble skadet under uttøying ved hjelp av sengekanten hvor han fikk et glipptak.

Nemnda tar først stilling til hvilket faktum som skal legges til grunn for vurderingen.

Ved tvil om hvilket faktum som skal legges til grunn for den rettslige vurderingen, må de ulike bevisene vurderes og veies opp mot hverandre. I bevisbedømmelsen legger nemnda størst vekt på tidsnære nedtegnelser, spesielt beskrivelser av fagfolk for å få kartlagt en tilstand. Opplysninger fra parter eller vitner som er kommet til etter at tvist er oppstått, og som står i motstrid til mer tidsnære bevis vil ofte tillegges mindre vekt. Dette er i tråd med de prinsipper om bevisbedømmelsen som er lagt til grunn av Høyesterett, jf. blant annet Rt. 1998 s. 1565. Størst vektlegging av tidsnære bevis er også et utslag av nemndas skriftlige saksbehandling.

På bakgrunn av det som er sagt ovenfor har nemnda etter en konkret vurdering falt ned på å legge til grunn de opplysninger som fremkommer av de tidsnære journalene fra legevakta og fra sykehuset. Forsikredes forklaring om hendelsen i klagen av 13.5.20 er vurdert, men nemnda kan ikke se at de motstridende opplysningene som fremkommer her kan få avgjørende vekt i vurderingen av faktum.

Det følger av yfl. § 10 at yrkesskadeforsikringen skal dekke skader og sykdommer som arbeidstakere påføres "i arbeid på arbeidsstedet i arbeidstiden". Vilåårene er kumulative. I Rt. 2004 s. 487 er det i avsnitt 25 lagt til grunn at selv om vilåårene er kumulative er det en sterk innbyrdes sammenheng mellom dem.

Dersom det for eksempel må legges til grunn at en arbeidstaker var "i arbeid" da skaden inntraff, så følger det nærmest av seg selv at kravene om at den skal ha skjedd "på arbeidsstedet i arbeidstiden" er oppfylt.

Det er kravstiller, altså forsikrede, som har bevisbyrden. Det innebærer at forsikrede må sannsynliggjøre at vilåårene for utbetaling er oppfylt.

Det følger av de tidsnære legejournalene at forsikrede våknet på natten på grunn av sterke smerter i høyre arm og hånd. Hånden var blek, kald og nær følelsesløs med svekket kraft. I journalene er det kun opplyst om smerter og svekket kraft, men ingen skadehendelse. Etter en samlet vurdering kan ikke nemnda se at forsikrede har dokumentert at han ble påført en skade. Videre er det etter nemndas syn uansett ikke sannsynliggjort at hendelsen skjedde mens forsikrede var i arbeid. Saken har visse likhetstrekk med sak 2018-197 der en vernepliktig skadet seg på natten på et tidspunkt det ikke var noe pågående oppdrag. Forsikredes forklaring om konstant beredskap ble ikke tillagt avgjørende betydning, og nemnda fant at vilåårene i yfl. § 10 ikke var oppfylt.

Etter nemndas syn vil det ikke ha noen betydning om det i vurderingen legges til grunn at forsikrede ble skadet som følge av uttøying den aktuelle natten, og at uttøying ble gjort for at forsikrede skulle holde seg i form. Nemnda finner etter dette at vilåårene etter yfl. § 10 ikke er oppfylt.

Forsikrede har anført at han har krav på dekning av utgifter til advokatutgifter. Forsikredes krav om å få dekket advokatutgifter er ikke kommentert av selskapet. Nemndas saksbehandling er etterfølgende. Dette innebærer at selskapet må ta stilling til forsikredes krav før det kan vurderes av nemnda.

Generelt forutsetter krav om dekning av fremtidige advokatutgifter en særlig hjemmel. Det bemerkes at nemnda kan ta stilling til om en klager har krav på dekning av advokatutgifter iht. avtale, vedtekter, lovbestemmelser eller eventuelt selskapets erstatningsbetingende atferd. Nemnda tar derimot ikke stilling til omfanget av utgiftene, altså hvor mye en klager eventuelt har krav på.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Barbro Paulen (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).